

Capital of Sport in Finland
JYVÄSKYLÄ

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa

EU:lta
2014–2020

Kansainvälisten urheilutapahtumien Jyväskylä

- Elinvoimaa tapahtuma- ja matkailualalle
urheilutapahtumien ekosysteemillä
1.11.2021 – 31.8.2023

LOPPURAPORTTI

Sisällys

HANKKEEN TAUSTAA.....	2
HANKKEEN TAVOITTEET	3
TOIMENPITEET JA TULOKSET	5
3.1 Lähtötietoselvitys.....	6
3.2 Jyväskylän profilointi urheilutapahtumakaupungiksi	8
3.2.1 Verkkosivut	10
3.2.2 Hakumateriaalit.....	11
3.2.3 Video urheilutapahtumapaikoista	12
3.3 Ekosysteemityö	12
3.3.1 Ekosysteemikokoontumisten teemat.....	13
3.4 Digitaalisuus ja ekosysteemin digitaalinen alusta.....	18
3.4.1 Ekosysteemin yhteistyöalustan yritys- ja oppilaitostarjoamat.....	20
3.5 Ympäristövastuullisuus urheilutapahtumissa	23
3.5.1 Opinnäytetyön ja hankkeen havainnot ympäristövastuullisuudesta	23
3.6 Datan keräys ja tiedolla johtaminen urheilutapahtumissa	26
3.7 Urheilutapahtumien ja matkailun toimijoiden välisen yhteistyön edistäminen	29
3.7.1 Urheilutapahtumien, matkailuyritysten ja Visit Jyväskylä Regionin välisen yhteistyömallin rakentaminen ja konseptointi	30
3.7.2 Urheilumatkanjärjestäjien kartoitus.....	33
3.8 Nykyisten urheilutapahtumien kansainvälistäminen	33

HANKKEEN TAUSTAA

Urheilutapahtumat ja niihin liittyvä matkailullinen potentiaali ovat Jyväskylälle tärkeitä niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin vetovoimamielessä. Useissa Suomen kaupungeissa tämä potentiaali on tunnistettu ja työtä on ryhdytty tekemään systemaattisesti kohti tapahtumakaupunkeja, joissa tapahtumat ovat yksi merkittävä elinkeinosektori ja taloudellisen hyvinvoinnin tuoja.

COVID-19-pandemia ravisutti erityisesti tapahtuma- ja matkailualaa ja tätä hanketta käynnistäessä tunnistettiin tarpeita uusille toimintamalleille, jotka toimivat erityisesti pandemian muutettua toimintakenttää. Tunnistettiin tarpeita digitaalisten palveluiden lisääntymiselle ja hybriditapahtumien järjestämiselle. Myös pk-yrityssektorin kärsittyä pandemian vaikutuksista, nähtiin tarvetta herättää pk-sektori mukaan ja ns. hyötymään tapahtumista kaupungissa. Tässä hankkeessa haluttiin houkutella pk-yrityksiä kehittämään uusia tapoja ja myös kenties tuotteita ja palveluita tapahtumien yhteyteen. Tapahtumat tuovat tuhansia kävijöitä kaupunkiin, jolloin yrityssektorin tulee olla nohevana tarjoamaan paikallisia tuotteita ja palveluita.

Urheilu- ja liikuntatapahtumilla on merkittäviä kotimaista ja kansainvälistä matkailua edistäviä vaikutuksia. Suurtapahtumien imago vaikutus on suuri niin alueellisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Siksi Jyväskylän tunnettuus ja tunnistettavuus urheilutapahtumakaupunkina on tärkeää. Tunnettuutta voidaan edelleen parantaa kirkastamalla Jyväskylän vahvuudet kansainvälisten urheilutapahtumien järjestäjänä sekä luomalla matkailuyrityksille mahdollisuudet tarjota omia palveluitaan tapahtumamatkailijoille kokonaisvaltaisen kokemuksen luomiseksi.

Tapahtumakaupunkina Jyväskylä tunnetaan erityisesti vuosittain järjestettävästä legendaarisesta Jyväskylän MM-rallista. Tämän lisäksi Jyväskylässä on vuosittain järjestetty erilaisia suurtapahtumia, kilpailuja sekä merkittäviä kansainvälisiä liikunta-alan kongresseja. Jyväskylä haluaa panostaa entistä enemmän tapahtumiin ja tehdä Jyväskylästä sekä kansallisesti että kansainvälisesti tunnetun urheilutapahtumakaupungin, jossa urheilutapahtumien järjestäminen on sujuvaa ja tapahtumille on tarvittavat, kestävyteen ja digitaalisuuden hyödyntämiseen nojautuvat fasilitetit ja yhteistyömallit.

Liikuntapääkaupunkistrategian tavoitteisiin on kirjattu, että Jyväskylästä tehdään Pohjoismaiden vetovoimaisin liikunnan, urheilun ja terveyden osaamiskeskittymä ja luodaan edellytyksiä liikunta- ja hyvinvointialan yritystoiminnalle. Painopisteet tukevat myös kansainvälisiä suurtapahtumia.

Jyväskylässä on jo aiempien strategisten valintojen perusteella erinomaiset ainekset panostaa urheilutapahtumien lisäämiseen ja matkailullisen potentiaalin nostamiseen alueella. Jyväskylän Liikuntapääkaupunkiin panostaminen on yksi Jyväskylän kaupunkistrategian kärjistä. Jyväskylän kaupungin ja valtion innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen (2021 –

2027) toinen painopistealue on liikunta, terveydenedistäminen ja hyvinvointi. Keski-Suomen matkailustrategiassa 2021 – 2025 halutaan panostaa alueen urheilu- ja hyvinvointitapahtumiin ja niiden matkailullisen potentiaalin hyödyntämiseen. Lisäksi Jyväskylä on yksi Sport Event Management Finlandin (SEMF) yhteistyökaupungeista. Sport Event Management Finland on viiden kansainvälisen urheilukaupungin ja Suomen urheiluopistojen yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on Suomen kansainvälisen urheilumatkailun ja tapahtumaosaamisen tunnettuuden, vaikuttavuuden ja vetovoiman kehittäminen ja suurtapahtumahakujen edistäminen kaupunkien yhteistyönä.

Jyväskylässä on myös erinomainen tieto- ja tutkimuspohja huippu-urheilun ja kuntoliikunnan edistämiseen, jotka tuovat lisäarvoa myös urheilutapahtumille. Jyväskylässä sijaitsevat Suomen ainoa liikuntatieteellinen tiedekunta, Huippu-urheilun instituutti KIHU, Jyväskylän ammattikorkeakoulun hyvinvoinnin ja kuntoutuksen koulutusohjelma sekä Likes by Jamk. Vahva tiedollinen pohja tuo uskottavuutta ja kiinnostavuutta myös tapahtumakentälle, mutta käytännön yhteistyö on vielä jäänyt melko vähäiseksi.

HANKKEEN TAVOITTEET

Kansainvälisten urheilutapahtumien Jyväskylä -hankkeen päätavoitteena oli luoda digitaalisuuden mahdollisuuksia hyödyntämällä kestävä pohja Jyväskylän ja sen välittömän vaikutusalueen urheilutapahtumien uudelle kasvulle sekä tapahtuma-alan ja tapahtumamatkailun elpymiselle. Hankkeessa tavoiteltiin liikuntapääkaupungin tunnettuuden lisääntymistä kansallisten ja kansainvälisten urheilutapahtumien järjestäjäkaupunkina.

Hankkeen tavoitteena oli myös liittää keskeisiä toimijoita toisiinsa ekosysteemyön avulla ja varmistaa näin tapahtumakentällä toimivien yrittäjien reagointi muuttuneeseen postkoronamaailmaan ja asiakaskysyntään. Myös vastuulliset toimintatavat ja digitaalisuuden vahvistaminen tapahtumien järjestämisessä saavutettavuuden parantamiseksi ja uusien liiketoimintamuotojen löytämiseksi olivat hankkeen läpileikkaavina teemoina.

Hankkeen toiminta jaettiin kolmeen osatavoitteeseen, jotka tähtäävät yhteisen päätavoitteen toteuttamiseen.

Tapahtumajärjestäjiä ja pk-yrityksiä tuetaan muodostamalla urheilutapahtumien järjestämisen ekosysteemi ja tapahtumatoimijoiden verkostomainen toimintatapa, jonka työtä tukee käyttöönotettava digitaalinen alusta. Ekosysteemiin tullaan ottamaan mukaan myös matkailutoimijat ja yritykset vaikuttavamman kokonaiselämyksen luomiseksi.

Osatavoite 1. Jyväskylä profiloidaan kansainvälisesti tunnetuksi urheilutapahtumakaupungiksi sekä luodaan kiinnostava ja kansainvälisesti erottuva tapahtumakonsepti

- o Hankkeessa tunnistetaan ja kirkastetaan, miksi Jyväskylä on merkittävä ja kiinnostava kansainvälisten suur tapahtumien järjestäjä ja luodaan palvelumuotoilua hyödyntämällä laaja-alainen tapahtumakonsepti, jolla kansainvälisessä kilpailussa erotutaan ja herätetään kiinnostusta tapahtumien houkuttelemiseksi Jyväskylään.
- o Yksi merkittävä erityispiirre on esimerkiksi Jyväskylässä tehtävä urheiluun liittyvä tutkimustyö sekä liikunta-alan kongressit, joiden yhteistyötä urheilutapahtumien kanssa voidaan syventää.
- o Konkreettisesti tuotetaan urheilutapahtumien hakemista varten yhteinen kaikkien toimijoiden käytössä oleva digitaaliselle alustalle sijoitettava markkinointi- ja tapahtumahakumateriaali, jota ekosysteemin eri toimijat voivat hyödyntää eikä samoja sisältöjä tarvitse näin tuottaa aina uudelleen.

Osatavoite 2. Luodaan urheilutapahtumien ekosysteemi ja yhteistyömalli, jonka toimintaa tuetaan digitaalisen alustan käyttöönotolla

- o Hankkeen aikana Jyväskylässä jo aktiivisesti toimiva urheilun toimijaverkosto laajennetaan urheilutapahtumien osalta laajemmaksi ekosysteemiksi. Ekosysteemityöhön haastetaan mukaan tapahtuma-alan yritysten lisäksi mm. Keski-Suomen Liikunta, Likes, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja HUMAK.
- o Ekosysteemin toiminnalla luodaan uutta osaamista ja uusia innovaatioita tapahtumajärjestelyihin muuttuvaan asiakaskysyntään vastaamiseksi.
- o Ekosysteemin toimijoille tarjotaan työkalut, joilla paikalliset yritykset ja toimijat voivat tuoda esille palveluitaan tapahtumien toteuttamiseksi.
- o Otetaan käyttöön digitaalinen alusta, joka mahdollistaa tapahtumia koskevan tiedon keräämisen yhteiseen järjestelmään sekä tukee ekosysteemin verkostoyhteistyötä kansainvälisten urheilutapahtumien hakemisessa ja järjestämisessä.
- o Osana ekosysteemin toimintaa kehitetään aiemmin kaupungissa toteutettujen tapahtumien kokemusten pohjalta yhteinen vastuullisesti toteutettujen tapahtumien toimintamalli, jota laajennetaan tulevaisuudessa koko kaupungin tapahtumatoiminnan käyttöön.
- o Tapahtumien vaikuttavuuden arvioimiseksi digitaaliselle alustalle rakennetaan myös työkalut tiedolla johtamiseen sekä tapahtumien arviointiin ja seurantaan.

Osatavoite 3. Syvennetään urheilutapahtumien ja matkailun toimijoiden välistä yhteistyötä

- o Laajennetaan urheilutapahtumien ekosysteemiä edelleen ottamalla mukaan myös matkailualan toimijat.
- o Tehdään yhteistä sisällöntuotantoa palvelumuotoilun keinoin ekosysteemin toimijoiden välillä, jotta voidaan luoda mahdollisimman vaikuttavia kokonaiselämyksiä urheilutapahtumakävijälle. Sisällöt kuvataan yhteiselle digitaaliselle alustelle.
- o Sisällöissä huomioidaan kattavasti vastuullisuuden näkökulmat sekä eri asiakasryhmien arvomaailma.

Kuva 1. Hankkeen tavoitteet

TOIMENPITEET JA TULOKSET

Hanke käynnistettiin erilaisilla sidosryhmätapaamisilla ja vapaamuotoisilla haastatteluilla urheilutapahtumakentän ja verkoston sekä muodostettavan ekosysteemin ymmärtämiseksi. Hanketta esiteltiin useissa tilaisuuksissa, jotta toiminta saatiin tunnetuksi keskeisille ekosysteemiin kuuluville tahoille, joita olivat tapahtumajärjestäjät (pääosin urheiluseurat), tapahtumapaikkojen vastaavat, Jyväskylän kaupungin keskeiset tahot (liikuntapalvelut, kaupunkirakenne ja Visit Jyväskylä), matkailualan yritykset ja toimijat, yritysten edustajat tapahtuma-alaan liittyen sekä oppilaitosten edustajat (mm. yliopiston liikuntatieteellinen, Sport Business

by Jamk). Projektipäällikkö liittyi myös Sport Event Management Finland (SEMF) - yhteistyöhön ja osaksi SEMF:n ohjausryhmää.

Kansainvälistä näkökulmaa projektipäällikkö kävi opiskelemassa Kööpenhaminassa Smart Cities and Sport -seminaarissa marraskuussa 2021 tutustuen siellä mm. useisiin kansainvälisiin yrityksiin, jotka tuottavat tuotteita ja palveluita urheiluun. Myös Sport Event Management -verkoston kaupunkien edustajat Lahdesta, Helsingistä, Turusta ja Tampereelta tulivat läheisiksi matkan myötä sekä SEMF:n kokouksissa.

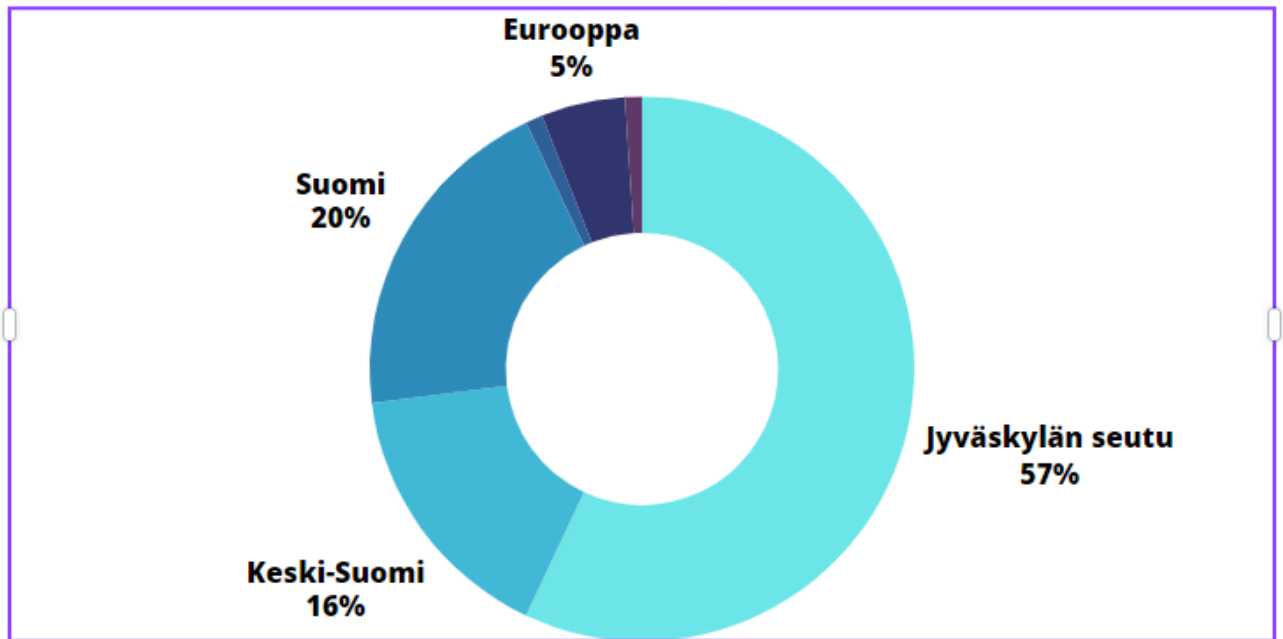
3.1 Lähtötietoselvitys

Hankkeen pohjatietojen saamiseksi hankkeelle tehtiin lähtötietoselvitys, jonka tarkoituksena oli kartoittaa Jyväskylän seudulla toimivien urheilu-, liikunta- ja hyvinvointialaan keskittyneiden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua Kansainvälisten urheilutapahtumien Jyväskylä -hankkeessa synnyttävän ekosysteemin toimintaan, odotuksia ja edellytyksiä toimivalle verkostolle sekä tunnistaa alueellisia vahvuuksia ja haasteita urheilutapahtumien järjestämiselle Jyväskylässä. Kyselyllä kartoitettiin myös konkreettisesti, paljonko ja millaisia urheilutapahtumia on järjestetty viimeisten viiden vuoden aikana ja millaisia tapahtumia on tarkoitus järjestää tulevan kolmen vuoden aikana.

Aineisto kerättiin sähköisesti verkkokyselynä hyödyntäen Jyväskylän kaupungin sähköpostilistoja sekä muita viestintäkanavia. Kysely oli avoinna 13.1.-2.2.2022 ja se toimitettiin noin 400 vastaanottajalle. Kyselyyn vastasi yhteensä 86 vastaajaa, mitä voidaan pitää hyvänä vastaajamääränä. Vastaajista 70 % edusti urheiluseuraa, jotka yleisimmin myös järjestävät tapahtumat alueella. Selvityksen toteutti Jamk Sport Business School.

Lähtötietoselvityksestä saatiin hyvä läpileikkaus Jyväskylän urheilutapahtumien nykytilasta ja niiden tasosta.

Lähtötietoselvityksestä ilmeni, että Jyväskylän urheilutapahtumien pääpaino on SM-tason kilpailuissa, kun puhutaan ns. korkeimman tason kilpailuista. Määrällisesti eniten järjestetään paikallisia tai alueellisia kilpailuja. Vastaajista 57 % ilmoitti toimintansa maantieteelliseksi alueeksi Jyväskylän seudun. 20 % toimii valtakunnallisesti ja 7 % toimii kansainvälisellä tasolla (5 % Euroopassa, 1 % Pohjoismaissa ja 1 % muualla). Loput vastanneista toimivat Keski-Suomessa.

Jyväskylän urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnan maantieteellinen toiminta-alue

Urheilu- ja liikuntaseuroista 81 % toimii joko pääasiallisena urheilutapahtuman järjestäjänä tai järjestää tapahtumia jonkun muun kanssa.

Lähtötietoselvityksessä pyydettiin arvioimaan kolme merkittävintä urheilutapahtumaa viimeisen viiden vuoden aikana. Näistä 81 tapahtumasta 9 oli ilmoitettu olevan kansainvälinen tapahtuma ja suuremman kokoluokan tapahtumaksi arvioitiin 17. Näissä suurissa tapahtumissa osallistujamäärä oli keskimäärin 403 osallistujaa (mediaani 200) ja yleisöä oli keskimäärin 1688 (mediaani 1200) jos Suomen MM:n rallin osakilpailu jätetään pois, joka vääristää tulosta ylös merkittävästi. Mikäli se lasketaan mukaan, yleisön keskiarvo on 12 611.

Kansainvälisiä urheilutapahtumia on lähivuosille eli 3 vuoden aikajänteellä suunnitteilla kymmenkunta tutkimuksen mukaan.

Selvityksessä ilmeni, että imagomielessä Jyväskylällä on hyvä maine liikuntapääkaupunkina (verkosto kokee sen etuna), sijainti on kotimaassa hyvä ja osin tilat ja seurojen osaaminen ovat hyvällä tasolla. Silti suurimpana haasteena olivat myöskin tilat, eli olosuhteiden kehitystä odotetaan kovasti, jotta isoja, kansainvälisiä kilpailuja kyettäisiin järjestämään.

Kansainvälisten urheilutapahtumien Jyväskylä -verkostolta toivottiin eniten toimenpiteitä tapahtumien yhteisorganisointiin ja toisilta oppimiseen. Uusia tuotteita ja palveluita tapahtumien ympärille halutaan myös kehittää. Vastuullisuus -teema kiinnosti kyselyn perusteella vähiten vastaajia, mikä on tietysti ikävä havainto ilmastomuutoksen jyllätessä.

Lähtötietoselvityksen tuloksista paikallinen sanomalehti Keski-suomalainen kirjoitti positiivisen jutun otsikolla ”Jyväskyläläiset seurat ovat aktiivisia urheilutapahtumajärjestäjiä”, kun selvityksen tulokset julkistettiin ja tiedotettiin alkuvuodesta 2022. Lähtötietoselvitys löytyy [liitteestä 1](#).

3.2 Jyväskylän profilointi urheilutapahtumakaupungiksi

Jyväskylän profiloinnissa kansainvälisenä urheilutapahtumakaupunkina hyödynnettiin asiantuntijana Avidly Agencya. Jyväskylän profiloitityössä hyödynnettiin luonnollisesti toteutettua lähtötietoselvitystä, mutta sen lisäksi haastateltiin tahoja Jyväskylän ulkopuolelta, jotta saatiin ns. ulkopuolista näkemystä sellaisilta tahoilta, jotka järjestävät tai voisivat järjestää Jyväskylässä kansainvälisiä urheilutapahtumia.

Työssä haastateltiin keskeisten urheilun lajiliittojen edustajia (8 kpl).

Haastatteluista saatiin seuraavia näkemyksiä Jyväskylästä urheilutapahtumakaupunkina.

Yhteenveto: Jyväskylän mielikuva urheilutapahtumakaupunkina

“Urheilupaikkoja ollaan kunnostamassa. Pieni ja kompakti.”

“Hyvä tapahtumakaupunki frisbee golfiin, annetaan mielellään sinne kisoja.”

“Urbaani ja sopivan kokoinen kaupunkikisoihin.”

“Suomen liikuntapääkaupunki.”

“Puitteet kunnossa kansallisiin kisoihin, mutta kansainvälisissä kisoissa jäädään kärjestä kauas. Siellä voisi olla potentiaalia, mutta vaatii investointeja ja sijainti on heikkous koska pitää olla suora lentoyhteys. Jos haluaa kv-kisoja niin kannattaa lähteä maailmalle katsomaan mallia.”

Jyväskylä on melko hyvä kaikessa mutta ei paras tai vahvin missään. Luottopakki. Pistesijoilla, mutta ei mitalikolmikossa.

Jotta voimme ymmärtää, mitä asioita on huomioitava, kun lajilitto tai muu tapahtumajärjestäjä pohtii kansainvälisen urheilutapahtuman tuomista kaupunkiin, saimme seuraavat tekijät, jotka vaikuttavat päätöksentekoon:

- 1 Lajiin sopiva infra ja tarvittavat oheispalvelut**
- 2 Sijainti**
- 3 Paikallisen seuran aktiivisuus**
- 4 Yhteistyö kaupungin kanssa**
- 5 Matkailumarkkinoinnin näkökulma**

Jyväskylän vahvuuksiksi tunnistettiin osaaminen tietyissä perinteisissä lajeissa. Myös oppilaitos- ja tutkimusosaaminen, jota Jyväskylän yliopistolla, Jamk:lla ja Huippu-urheilun instituutilla KIHU:lla on, koettiin Jyväskylän vahvuutena sekä panostaminen junioriurheiluun. Myös Liikuntapääkaupunki-teema tuo lisäarvoa Jyväskylälle. Haasteina sen sijaan ovat lentoyhteydet ja olosuhteet monissa lajeissa. Lisäksi toivottiin sidosryhmien yhteyksien parantamista, mitä tässäkin hankkeessa osaltaan tehdään.

Jyväskylässä nähdään paljon mahdollisuuksia, mutta toisaalta investointeja ja panostamista olosuhteisiin kaivataan. Hippoksessa olisi poikkeuksellista potentiaalia urbaanissa ympäristössä toimivana liikunnan ja urheilun keskuksena, sillä yleisesti urheiluopistojen sijainti on syrjäinen.

Myös urbaanin ympäristön suosimiseen kehoitetaan haastatteluissa.

Yhteenveto: Jyväskylän mahdollisuudet

Urbaania ympäristöä suosivat lajit sopivat Jyväskylään.

Ulkokoris kiinnostava vaihtoehto. Urheilukampus-ajatus on hyvä.

Keskittymä: Hippos poikkeuksellisenä mahdollisuutena liikuntakeskittymänä. Jos tulisi myös majoitusta olisi iso mahdollisuus. Urbaani ympäristö vs. urheiluopistot ja akatemit, jotka on syrjässä.

Kisojen kehittäminen matkailutuotteeksi vrt. Rukan tai Lahden maailmancup-kisat.

Suunnistuksessa Jyväskylällä suurimmat mahdollisuudet SM-sprinttien järjestämisessä, koska niissä kaupunkimiljöö toimii hyvin. Myös tähän tarkoitukseen sopivaa infraa tarjolla.

Mitkä lajit sopivat Jyväskylään erityisen hyvin?

Pesäpallo, jääkiekko, frisbeegolf hyviä ympäristöjä, kuten Laajavuori, ulkokoris ja yleisurheilu.

Frisbeegolfin SM-tason kisat mahdollisia, jos rataa investoidaan.

Maastohiihdossa on mahdollisuus, jos Laajavuoreen investoidaan.

Jyväskylällä olisi iso mahdollisuus olla Suomen liikuntapäätkaupunki, jossa liikuntakulttuurin kehittäminen on läpileikkaava teema kaikessa: kaupungin kehittäminen, koulutus, liikenne, markkinointi jne... Kukaan ei ole tässä positiossa.

Haastattelujen pohjalta edettiin työpajatyöskentelyyn ja sitä kautta profilointityön toteutukseen verkkoalustalle ja tapahtumien hakumateriaalin toteutukseen. Työpajatyöskentelyyn osallistui 11 henkilöä, joista 6 edusti eri urheilulajia, mukana oli myös e-urheilun edustus. Lisäksi mukana oli junioriseuran edustaja jalkapallosta (Jyväskylä on tunnettu junioriturnausten järjestäjäkaupunki) sekä edustukset yleisurheilusta, frisbeegolfista, gravel-pyöräilystä sekä moottoriurheilusta. Mukana oli myös matkailun eli Visit Jyväskylän asiantuntija sekä palvelumuotoilun asiantuntijoita.

Työpajoissa syvennettiin ymmärrystä profilointityöstä ja toteutettiin mm. ideointia eri tapahtumista ja niiden yhteistyöstä mm. yritysten kanssa.

3.2.1 Verkkosivut

Profilointityön pohjalta Jyväskylälle toteutettiin urheilutapahtumien hakuun tähtäävät verkkosivut, jotka toteutettiin Jyväskylän kaupungin Tapahtumakaupunki Jyväskylä - sivujen yhteyteen. Sivut löytyvät suomeksi ja englanniksi.

Keskeisessä roolissa on urheilutapahtumapaikkojen kuvaukset verkkosivuilla.

Sport Events

- ↳ Why Jyväskylä?
- ↳ Sport events in Jyväskylä
- ↳ Venues
- ↳ Information for event organisers
- ↳ Ancillary Services for Sport Events
- ↳ Contact us

Why should you choose Jyväskylä?

Jyväskylä is the sports capital of Finland. The city offers a unique combination of international top sports research, business and events. We have all the expertise, skills and knowledge that are needed to organise unique and memorable events.

Jyväskylä is an ideal location for successful sports events for the following reasons:

- We have a central location in Finland with good transport connections.
- We are a compact city where everything is nearby.
- We have international top research and expertise.
- We are good at cooperation.
- We are a city that also takes care of the wellbeing and exercise opportunities of its residents.

Central location, good transport connections

<https://www.jyvaskyla.fi/tapahtumakaupunki/urheilutapahtumat>

<https://www.jyvaskyla.fi/en/event-city/sport-events>

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Sport Event Management Finland -verkoston kanssa. Tämän hankkeen puitteissa työstettiin myös Suomi-tasoiset viestit ja näkyminen Sport Event Management Finlandin verkkosivuilla. Tavoitteena on tuoda Jyväskylää esiin valtakunnallisilla urheilutapahtumahakuja edistävillä verkkosivuilla.

<https://www.sportsfinland.com/cities/jyvaskyla/>

3.2.2 Hakumateriaalit

Profilointityön teemojen pohjalta toteutettiin profilointityössä kirkastettuja ydinviestejä noudatteleva geneerinen esittelymateriaali urheilutapahtumien hakuun (ppt-esityspohja). Lisäksi bid- eli tarjousmateriaalin pohja toteutettiin Indesign- ja Canva-muodoissa. Pohjat ovat muokattavia, eli jokainen kilpailuhaku tulee tehdä oman lajin näkökulmasta, mutta pohjat sisältävät yleiset kilpailuhakuihin tarvittavat tiedot mm. Jyväskylän kaupungista ja Suomesta hakumaana.

Hakupohjaa päästiin hankkeen aikana testaamaan kahdessa kilpailuhaussa, eli Kalevan kisojen haussa 2026 ja EM-Masters yleisurheilun 2027 haussa. Näiden pilotointien perusteella esityspohjat toimivat oikein hyvin käyttötarkoitukseen.

Haku- ja esittelymateriaalit on viety urheilutapahtumien ekosysteemille rakennetulle digitaalisella alustalle.

3.2.3 Video urheilutapahtumapaikoista

Koska video on helpoin ja visuaalisin väline esitellä kaikki keskeiset Jyväskylän urheilutapahtumapaikat, päätettiin hankkeella tuottaa yksi laadukas video, jota voidaan hyödyntää esitellessä Jyväskylän urheilutapahtumapaikkoja esimerkiksi kisahakujen yhteydessä. Fasiliteettien kuvaus oli yksi hankkeen tarpeista ja verkkosivujen sanallisten kuvausten lisäksi yksi hyvin tuotettu video lisää ymmärrystä tapahtumapaikkojen todellisesta koosta, luonteesta ja käyttötarkoituksesta. Video tehtiin yhteistyössä Noveltime Oy:n kanssa.

3.3 Ekosysteemityö

Ekosysteemityössä haluttiin yhdistää urheilutapahtumajärjestäjät, tapahtumapaikoista vastaavat tahot, Jyväskylän kaupunki, alueen pk-yritykset, jotka tarjoavat palveluitaan tapahtumiin sekä oppilaitostoimijat.

Urheilutapahtumiin keskittyvää verkostoa tai ekosysteemiä ei ollut ennen hanketta ollut muodostettu.

Alueellisen toimijaverkoston lisäksi ekosysteemityössä oli tärkeää saada kontaktit ja yhteydet valtakunnallisen tason toimijoihin, mm. Olympiakomiteaan ja urheilun lajiliittoihin, jotka ovat aivan ratkaisevassa asemassa kansainvälisiä kilpailuja haettaessa. Tässä työssä hanke toimi erinomaisesti, sillä usein urheilulajit toimivat paljon oman lajinsa sisällä, mutta vähemmän toistensa kanssa. Hankkeessa pystyttiin yhdistämään eri lajien paikallisia ja valtakunnallisia toimijoita ristikkäinoppimisen ja mahdollisen uudenlaisen yhteistyön näkökulmasta Sport Special Stage -verkostotapahtumissa elokuussa 2022 ja 2023.

Urheilutapahtuman ekosysteemi palveluiden ja toimijoiden näkökulmasta

Ekosysteemyötä tehtiin koko hankkeen ajan avoimilla ekosysteemikokoontumisilla, joihin kutsuttiin hyvin laajasti kaikki kohdejoukkoon kuuluvat tahot mukaan. Kutsuja jaettiin sekä sähköpostitse suoraan että uutiskirjeissä, mm. Business Jyväskylän ja Visit Jyväskylän kanavissa sekä verkkosivuilla ja Jyväskylän kaupungin sosiaalisen median kanavissa.

3.3.1 Ekosysteemikokoontumisten teemat

23.3.2022 Kasvua urheilutapahtumilla.

4.8.2022 Sport Special Stage

2.11.2022 Verkostosta voimaa urheilutapahtumille.

4.4.2023 Vastuullisesti tulevaisuuteen urheilutapahtumilla.

4.8.2023 Sport Special Stage – Tulevaisuuden verkostot liikunnassa ja urheilussa

Lisäksi ympäristövastuullisuusteemalla järjestettiin infotilaisuus 22.5.2022 yhteistyössä Keski-Suomen Liikunnan kanssa, jossa käytiin läpi erilaisia käytännön toimintatapoja ympäristövastuullisuuden lisäämiseksi urheilutapahtumien järjestämisessä.

Hanke esitteli toimintaansa myös erilaisissa tilaisuuksissa, mm. seurafoorumissa, tapahtumajärjestäjien aamukahveilla sekä Business & Sport -tilaisuudessa, joka oli osa Jyväskylän ekosysteemikehittämisen (liikunta, terveydenedistäminen, hyvinvointi) teemaa. Nämä osaltaan lisäsivät vuorovaikutusta ja verkostoitumista sekä tietoisuutta hankkeesta. Projektipäällikkö kävi myös pitämässä pari luentoa ja verkostoitumassa Jyväskylän ammattikorkeakoulussa Sport Busineksen kansainvälisten opiskelijoiden kanssa.

Sport Special Stage 2022 urheilutapahtumien teemalla Tanssisali Lutakossa

Sport Special Stagella puhui kansainvälisten urheilutapahtumien pitkän linjan ammattilainen urheilumanageri Harri Halme

Työpajatyöskentelyä 2.11.2022 ekosysteemitilaisuudessa – vetäjänä Juha Tuulaniemi Goforelta

Visit Lahden toimitusjohtaja Raija Forsman kertoo Lahden urheilutapahtumien organisoinnista verkostotilaisuudessa 2.11.

Ekosysteemitapahtumien palaute

Jyväskylän aluetta koskettaviin isoihin ekosysteemitilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 135 osallistujaa, joista osa toimi myös työpajojen vetäjinä tai aktivaattoreina.

Valtakunnallisiin verkostotapahtumiin (Sport Special Stage), joita järjestettiin kaksi, osallistui yhteensä 95 kävijää.

PALAUTETTA hankkeen ekosysteemitilaisuuksista

Ekosysteemitilaisuuksien **palautekyselyjen keskiarvoja** asteikolla 1-5 (5=erinomainen/erinomaisesti, 3=melko hyvä/hyvin, 1=huono/huonosti)

Vastasiko tilaisuus odotuksiasi? **4,0**

Kuinka hyvin sait tietoa tilaisuudesta (=tilaisuuden viestintä)? **4,4**

Saitko tilaisuudesta uusia ideoita/inspiraatiota)? **3,97**

Arvioi pääpuhujan kiinnostavuus. **4,3**

Toimiko tilaisuus verkostoitumisessa (valtakunnalliset tilaisuudet)? **100 % kyllä.**
Montako uutta kontaktia sait tilaisuudesta (valtakunnalliset)? **68 %** vastanneista sai 3-7 uutta kontaktia. Loput saivat 1-2 uutta kontaktia.
Syntyikö tilaisuuden perusteella uutta yhteistyötä jonkin uuden yhteistyötahon kanssa (valtakunnalliset)? **83 %** ilmoitti, että syntyi.
Lisäkö tilaisuus kiinnostustasi Jyväskylää kohtaan urheilutapahtumakaupunkina? **86 %** ilmoitti, että kiinnostus lisääntyi.

3.3.2 Ekosysteemyön tulokset ja indikaattoritoteumat

Ekosysteemipyramidi: avoimista ekosysteemikokoontumisista teemojen kehittämiseen, digialustalle ja tuote- ja palveluratkaisuiksi

Ekosysteemikokoontumisiin kutsuttiin yhteensä 572 henkilöä. Mukaan ekosysteemyöhön innostui eniten urheiluseurojen edustajia (tapahtumajärjestäjät), mutta myös tapahtumapaikkojen, oppilaitosten ja yritysten edustajia sekä Jyväskylän kaupungin edustajia liikuntapalveluista, kaupunkirakennepalveluista sekä tapahtumatoiminnasta.

Haastavinta oli saada pk-yritysten edustajat mukaan tilaisuuksiin ja kehittämiseen. Heillä tavoitteena on selkeästi suora ja nopea hyöty eli käytännössä kauppa, joten pitkäjänteiseen kehittämiseen ja uusien näkymien havaitsemiseen urheilutapahtumien tiimoilta oli selvästi haastavaa löytää aikaa. Yrittäjillä saattoi painaa myös koronan jälkeinen aika, eli fokus oli suunnattava selkeästi suoraan kaupankäyntiin ja liiketoiminnan palauttamiseen normaalille tasolle. Näkisin, että ajankohta kehittämisen

teemoille oli hieman haasteellinen, kun koronan jälkeen painoivat liiketoiminnan tervehdyttäminen ja liiketoiminnan palauttaminen, mutta myös osajapula (erityisesti matkailu- ja ravintola-aloilla) on haitannut toimintaa ja pitänyt yritysten väkeä kiinni ydintekemisessä.

Isojen ekosysteemikokoontumisten lisäksi hankkeella tehtiin ns. teemapohjaista kehittämistä pienemmissä työryhmissä. Syvällisemmissä kehittämistilaisuuksissa oli mukana yhteensä 55 edustajaa eri sektoreilta.

Kehittämistilaisuudet:

1. Profilointityön syventäminen alueellisten toimijoiden kanssa 29.8.2022
2. Jyväskylän urheilutapahtumien digialusta -työpaja 29.11.2022
3. Jyväskylän yliopiston lisäarvopalvelut urheilutapahtumille työpaja 25.1.2023
4. Matkailun ja urheilutapahtumien yhteistyön kehittäminen 27.3.2023
5. Urheilutapahtumien ympäristövastuullisuus info ja keskustelutilaisuus 22.5.2023
6. Urheilutapahtumien kansainvälisyyspolun työpajat 1.6.2023 ja 10.8.2023

Verkostotyössä ja työpajatyöskentelyssä ideoidut lisäarvopalvelut on kuvattu hankkeessa luoduilla verkkosivuilla:

<https://www.jyvaskyla.fi/tapahtumakaupunki/urheilutapahtumat/urheilutapahtumien-ohjeispalvelut>

Hankkeen tuotosindikaattoreihin palvelut eivät käy, sillä ne ovat julkisen toimijan (Jyväskylän yliopisto) tuottamia.

3.4 Digitaalisuus ja ekosysteemin digitaalinen alusta

Digitaalisuus oli yksi tämän hankkeen keskeisiä teemoja. Tavoitteena oli rakentaa digitaalinen alusta ekosysteemyön työkaluksi.

Digitaalisen alustan konseptointityön toteutti Gofore.

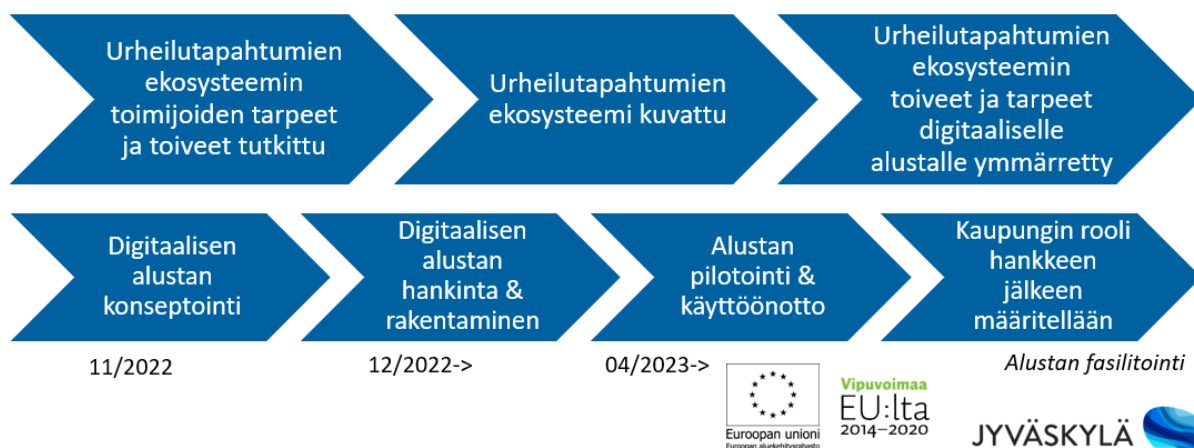
Työtä varten haastateltiin 7 keskeistä tahoa (urheilutapahtumajärjestäjät, alueen matkailuyritykset, oppilaitokset) urheilutapahtumien ekosysteemistä, jotka antoivat näkemyksensä digitaalisen alustan ratkaisusta urheilutapahtumaverkostolle. Lisäksi työpajassa 29.11.2022 syvennettiin ymmärrystä alustan tarpeista ja priorisoitiin niitä. Goforen konseptointityö on [liitteessä 3](#).

DIGITAALINEN ALUSTA

Digitaalisen alustan kehittämisen vaiheet

URHEILUTAPAHTUMIEN EKOSYSTEEMI JA DIGITAALINEN ALUSTA

Digitaalinen alusta osana ekosysteemikehittämistä ja asiakastarpeiden tutkimista

Goforen toteuttamasta konseptointityöstä pystyttiin jäsentämään toiveita alustan toteutukselle. Osa toiveista oli ns. relevantteja yhteisalustalla toteutettavaksi. Osa toiveista oli sellaisia, jotka käytännössä tulee toteuttaa eri alustaratkaisulla, esimerkiksi tapahtumajärjestäjän omalla verkkosivulla tai verkkokaupassa tai Visit Jyväskylä Regionin matkailumarkkinointisivustolla, jotta kävijäpolku on ehyt ja tapahtumakävijälle selkeä.

Sisäinen yhteisalusta päätettiin toteuttaa Microsoft 365 työkaluilla, eli käytännössä Teamsilla ja Sharepointilla. Tähän päädyttiin mm. alustan tuttuuden ja helppokäyttöisyyden vuoksi. Alustalle saatiin vuorovaikutuspaikka (keskustelufoorumi tapahtumajärjestäjille), palvelun tarjoajien ja yritysten esittelyjä urheilutapahtumille (paikalliset pk-yritykset ja tapahtumajärjestäjät -yhteys), oppilaitosten tarjoamaa tapahtumille (mm. työharjoittelut ja projektityöt) sekä vuokrattavat/lainattavat resurssit -toteutus, mikä edistää vastuullisuus-näkökulmaa vähentämällä turhaa tavaran hankintaa tapahtumille.

Myös erilaista hyödyllistä tietoa saatiin jaettua sisäisellä alustalla.

Ulkoinen verkkototeutus eli ulkoiset Jyväskylän urheilutapahtumien mahdollisuuksia (mm. tapahtumapaikat, kartat, tietoa Jyväskylästä urheilutapahtumakaupunkina) tehtiin Drupalilla Tapahtumakaupunki Jyväskylän alle, joka palvelee kotimaisia ja kansainvälisiä tapahtumajärjestäjiä informaatiolla ja houkuttelee kiinnostavuudellaan ottamaan yhteyttä Tapahtumakaupunki Jyväskylään. Video on keskeinen väline ulkoisilla verkkosivuilla, jotta urheilutapahtuman järjestämistä harkitseva taho saa hyvän läpileikkauksen Jyväskylästä urheilutapahtumakaupunkina.

Valtakunnallisesti puolestaan Sport Event Management Finland (SEMF) -yhteistyössä tuotettu verkkosivu on Suomi-tasoinen käyntikortti maailmalle urheilutapahtumista Suomessa. Hankkeella tuotettiin sisällöt Jyväskylä-osioon [sportsfinland.com - verkkosivuille](https://sportsfinland.com-
verkkosivuille). Jyväskylä on mukana SEMF:ssa yhdessä Helsingin, Lahden, Tampereen ja Turun kanssa. Lisäksi urheiluopistoja on mukana yhteistyössä. SEMF:n kautta on tehty myös urheilutapahtumien tutkimuksellista yhteistyötä (mm. vaikuttavuustutkimukset).

3.4.1 Ekosysteemin yhteistyöalustan yritys- ja oppilaitostarjoamat

Ekosysteemin digitaaliselle alustalle (Sharepoint ja Teams -ratkaisu) haettiin palveluntarjoajia, jotka tarjoavat tuotteita ja palveluita urheilutapahtumille. Tuotteet/palvelut kategorisoitiin seuraaviin: ravintolapalvelut/catering, järjestyksenvalvonta/tapahtumaturvallisuus, painotuotepalvelut, markkinointi, myynti ja viestintäpalvelut, AV-palvelut ja tapahtumatekniikka, liput/tapahtuma-alustat, näyttötaulut/tulospalvelut ja muut palvelut.

Näihin kaikkiin kategorioihin etsittiin laajasti erilaisin viestinnän keinoin yrityksiä, jotka voivat maksutta ilmoittaa palvelunsa alustalle tarjolle. Alusta ei ole kaupankäyntiin tarkoitettu vaan tiedon ja tunnettuuden lisäämiseksi paikallisista palveluntarjoajista. Myös alusta voidaan nähdä lisäarvopalveluna Jyväskylän ulkopuolelta tuleville tapahtumajärjestäjille, jotka haluavat nopeasti ja helposti löytää paikallisia pk-yrityksiä palveluverkostoonsa. Yrityksiä digitaaliselle alustalle ilmoittautui 29 kuvaten omat

palvelunsa alustalla. Tällä toimella voimme auttaa paikallista pk-yritysverkostoa kiinni tapahtumatuotantoihin.

Toinen osio alustalla on oppilaitosten palvelut. Jo hankkeen alkuvaiheessa kävi ilmi, että opiskelijavoimaa kannattaisi hyödyntää tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa. Toiseen osioon houkuttelimme keskeisimmät oppilaitokset ilmoittamaan omat ”palvelunsa”, tarkoittaen työharjoitteluja, opinnäytetöitä ja projektitöitä, joissa opiskelijat voisivat tarjota osaamistaan urheilutapahtumille. Oppilaitoksista saatiin kahdeksasta (8) opintosuunnasta tarjontaa tapahtumille.

Yritysosion lisäksi lisättiin erikseen vielä oma osionsa majoittajille, sillä tapahtumat ovat merkittäviä vieraiden tuojia kaupunkiin ja usemmiten kyseeseen tulee majoittuminen hotellissa, hostellissa tai vastaavassa majoituskohteessa. Majoittajista 17 ilmoitti palvelunsa alustalle.

Jyväskylän urheilutapahtumien verkosto

Jyväskylän urheilutapahtumien verkoston yhteisalustalta löydät palveluntarjoajia, paikallisia yrityksiä ja opiskelijavoimaa tapahtumiisi. Alustalle on koottu pääosin paikallisia yrityksiä, jotka tarjoavat erilaisia palveluita tapahtumille. Täältä löydät myös alueen oppilaitosten tekemiä kuvauksia, kuinka opiskelijat voivat olla mukana urheilutapahtumatoiminnassa. Tutustu palveluihin ja oppilaitoksiin alta ja ota rohkeasti yhteyttä yritysten tai oppilaitosten yhteyshenkilöihin.

Yritysten palvelut

Kaikki	Ravintolapalvelut / Catering	Järjestyksenvalvonta / Tapahtumaturvallisuus	Painotuotepalvelut
Markkinointi-, myynti- ja viestintäpalvelut	Välinemyynti/-huolto	AV-palvelut & tapahtumatekniikka	Liput/tapahtuma-alustat
Näyttötaulut/tulospalvelut	Muu		

Oppilaitosten palvelut

Kaikki	Projektityöt	Opinnätytetyöt	Työharjoittelu
Muu			

Majoitus / Yöpyminen

Kaikki	Hotellit	Hostellit	Muu majoitus

Muut

Ohjeet	Luvat	Tapahtuma- ja harrastekalenteri	Vuokrattavat resurssit

3.5 Ympäristövastuullisuus urheilutapahtumissa

Hankkeella yksi läpileikkaava teema digitaalisuuden lisäksi oli vastuullisuus, josta tässä hankkeessa keskityttiin erityisesti ympäristövastuullisuuteen. Lähtötietoselvityksessä kävi ilmi, että esitetyistä hankkeen teemoista ympäristövastuullisuus kiinnosti vastaajia valitettavasti vähiten. Hankekokemuksen perusteella urheilutapahtumajärjestäjien intresseissä on ympäristöä enemmän taloudellinen voitto tapahtumalle sekä lajin saama noste tapahtumista. Tapahtumat ovat ensisijaisesti tulonhankintakeino urheiluseuroille.

Ympäristövastuullisuus on kuitenkin teema, jota ei voi millään enää sivuuttaa. Siksi hankkeella nostettiin teemaa esiin 4.4. verkostotapahtumassa ”Vastuullisesti tulevaisuuteen urheilutapahtumilla”, minkä lisäksi valtakunnallisessa verkostokohtaamisessa pääpuheenvuorossa yhtenä päänostona oli planeettakestävyys. Lisäksi Keski-Suomen Liikunnan kanssa järjestettiin infotilaisuus käytännön toimintatavoista ympäristövastuullisuuden edistämiseksi urheilutapahtumissa.

Hankkeessa nähtiin myös, että yksi tärkeä keino olisi ymmärryksen ja tietämyksen lisäys ympäristövastuullisuudesta. Näin ollen hankkeella päätettiin tutkia ja benchmarkata kolmea merkittävää urheilutapahtumaa Suomessa ja selvittää niiden ympäristövastuullisuutta (Paavo Nurmi Games, Jukolan viesti ja Kuninkuusravit). Ideana on levittää tietoutta ja ymmärrystä tapahtumajärjestäjien verkostoon. Hankkeella teetettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun Sport Business Schoolilla [opinnäytetyö](#) (kandidaattitason laadullinen selvitys) ympäristövastuullisuudesta Suomen isoissa urheilutapahtumissa. Jamk valittiin toimijaksi siksi, että Sport Business Schoolilla on Suomessa ainutlaatuinen yhdistelmä osaamista urheilutapahtumatutkimuksesta ja vastuullisuudesta. Opetuksessa opiskelijat ovat saaneet hyvät tiedot asian selvittämiseen laadullisen tutkimuksen keinoin.

3.5.1 Opinnäytetyön ja hankkeen havainnot ympäristövastuullisuudesta

Opinnäytetyössä havaittiin, että urheilutapahtuman negatiivisiin ympäristövaikutuksiin ja painopisteisiin niiden minimoimisessa vaikuttavat vahvasti tapahtuman luonne ja erilaiset piirteet kuten tapahtuman koko, aika ja paikka (Holmes ym. 2015, luku 6.). Opinnäytetyössä haastatteluiden tapahtumissa syntyy yleisesti paljon samanlaisia ympäristövaikutuksia, mutta myös eroja tapahtumien välillä on paljon. Suurimmat ympäristövaikutukset, joiden minimointiin on keskitytty kaikissa haastatteluiden tapahtumissa liittyvät **liikenteeseen ja kuljetuksiin, hankintoihin ja materiaaleihin, ruokaan sekä jätteisiin**. Tapahtumissa liikkumiseen liittyvät ympäristövaikutukset syntyvät ihmisten liikkumisesta tapahtumapaikalle, tavaroiden ja tarvikkeiden

kuljetuksesta ja muista kuljetukseen liittyvistä toiminnoista. Yleensä ihmisten liikkuminen on suurin negatiivisten ympäristövaikutusten aiheuttaja tapahtumissa. (Jones 2017.) Liikenteeseen ja kuljetuksiin liittyvät ympäristövaikutukset ovat suuressa roolissa myös haastatteluiden tapahtumissa. Niiden osalta ympäristövaikutuksia minimoidaan keskittymällä viestinnän avulla kannustamaan ihmisiä liikkumaan vähäpäästöisemmällä vaihtoehdoilla. Tämän lisäksi pyritään helpottamaan mahdollisimman paljon vähäpäästöisemmällä vaihtoehdoilla liikkumista ja tarjoamaan lisää vaihtoehtoja. Kuljetusten osalta myös suositaan ajoneuvojen energianlähteitä, jotka ovat ympäristöystävällisempiä.

Jätteet ovat yksi tapahtuman näkyvimmistä ympäristövaikutuksista, minkä lisäksi huonosti hoidetusta jätehuollosta voi koitua myös pidempiaikaisia negatiivisia ympäristövaikutuksia (Holmes ym. 2015.). Jätteistä syntyviä ympäristövaikutuksia minimoidaan keskittymällä jätteiden tehokkaaseen lajitteluun. Kaikissa haastatelluissa tapahtumissa jätteiden lajittelu nousee tärkeänä teemana esille. Jätteiden lajittelun osalta on nähtävissä, että se pyritään tekemään mahdollisimman helpoksi ja selkeäksi ihmisille. Tämän saavuttamiseksi toimintatapoina käytetään jäteastioiden saatavuuden ja selkeyden kehittämistä sekä lajittelun ohjausta kylttien ja vapaaehtoisten avulla. Lajittelun onnistumiseen voidaan vaikuttaa etukäteen myös kierrätettävillä materiaalivalinnoilla, jotka selkeyttävät kierrätystä ja auttavat esimerkiksi tiedottamaan kierrätysmahdollisuuksista selkeästi.

Jonesin (2017.) mukaan hankintoihin liittyvät valinnat voivat edesauttaa ympäristövastuullisuutta esimerkiksi tukemalla vastuullisten materiaalien käyttöä ja kiertotalouden edistämistä. Haastatteluiden perusteella kyseisiä toimintatapoja pyritään hyödyntämään tehokkaasti muiden toimintatapojen lisäksi. Hankintojen ja materiaalien osalta ympäristövastuullisuuden huomioimisessa tärkeimpiä toimenpiteitä tapahtumissa on turhan materiaalin välttäminen karsimalla ylimääräinen materiaalin käyttö ja siirtymällä esimerkiksi paperista digitaalisiin vaihtoehtoihin, kiertotalouden hyödyntäminen lainaamalla ja vuokraamalla, monivuotisuuteen panostaminen sekä vastuullisten materiaalien, kuten biohajoavien tuotteiden käyttö.

Kansainvälisten urheilutapahtumien -hankkeella tarjottiin konkreettinen mahdollisuus tapahtumajärjestäjille olla edistämässä lainattavien ja vuokrattavien erilaisten urheilutapahtumaresurssien käyttöä. Hankkeella tuotettiin **digitaalisella alustalle** paikka, johon tapahtumajärjestäjät voisivat ilmoittaa omia resurssejaan vuokrattavaksi tai lainattavaksi. Valitettavasti kiinnostus tätä työkalua kohtaan on ollut hyvin vähäinen. Ainoastaan Jyväskylän kaupungin liikuntapalvelut ilmoittivat omat välineensä kyseiselle alustalle.

Ruoan osalta päästöjä voitaisiin vähentää pääosin panostamalla lähiruokaan ja vähemmällä päästöillä tuotettuun ruokaan. Tapahtuman ympäristövastuullisuuden edistämistä yhteistyökumppanit ovat tärkeässä roolissa.

Yhteistyökumppaneiden valinnassa voidaan ottaa huomioon ympäristövastuu asettamalla esimerkiksi toivomuksia ja vaatimuksia siihen liittyen. Tärkeänä asiana kuitenkin nousi esille sujuvan yhteistyön kautta ympäristöasioiden edistäminen. Hyvällä yhteistyöllä voidaan kehittää uusia toimintatapoja ja hyödyntää mahdollisimman ympäristövastuullisia toimintatapoja tapahtuman järjestämisessä. Yhteistyökumppaneiden osaaminen ja ammattitaidon hyödyntäminen on myös hyödyllistä ympäristön kannalta.

Myös viimeistä näkökulmaa pyrittiin edistämään hankkeen digitaalisen alustan paikalla, johon paikalliset yritykset, mm. catering-yritykset saivat ilmoittaa omia palveluitaan tarjolle urheilutapahtumajärjestäjille. Yrityksiä saatiin kyllä hyvin ilmoittamaan omia palveluitaan alustalle, mutta ainakaan hankkeen loppuvaiheessa alustan käyttöaste ei ollut valtavan suuri urheilutapahtumajärjestäjien osalta.

Näkisin, että alustan käytölle syntyy tarve siinä vaiheessa, kun konkreettinen tarve nousee esiin palveluntuottajien palveluille. Haasteena on toki, että digialusta olisi silloin vielä järjestäjien mielissä ja käytössä. **Alustaa hallinnoidaan ja siitä viestitään Jyväskylän kaupungin liikuntapalveluiden normaalina toimintana hankkeen jälkeen.** Eli alustalla on mahdollisuudet laajempaan käyttöön hankkeen jälkeenkin.

Hanketyön perusteella Jyväskylän kaupungin tapahtumahakulomakkeeseen (lomake, jolla tapahtumajärjestäjät hakevat tapahtumalle markkinointiyhteistyökumppanuutta Jyväskylän kaupungilta) lisättiin kysymykset ympäristövastuullisuudesta perustuen tähän hanketyöhön ja sen pohjalta löydettyihin osa-alueisiin. Alla on kysymykset tapahtumalomakkeesta.

15. Onko vastuullisuus, mm. ympäristöasiat huomioita tapahtuman järjestämisessä? / Is sustainability, including environmental issues, taken into account in the organisation of the event? *

Tapahtumassa kierrätetään jätteet / The event will recycle waste

Tapahtuman aikaisessa liikkumisessa kannustetaan liikkumaan jalan, pyörällä tai julkisilla liikennevälineillä (esim. Linkki-etu) / Encourage walking, cycling or public transport during the event (e.g. Linkki benefit)

Tapahtumaviestinnässä kannustetaan saapumaan Jyväskylään julkisilla kulkuneuvoilla / Event communication encourages people to arrive in Jyväskylä by public transport

Tapahtumajärjestämisessä hyödynnetään vuokrattavia/lainattavia välineitä / Use of rental/leasing equipment for event organisation

Tapahtumassa hyödynnetään paikallisia palveluntarjoajia (mm. ruoka- ja juomatarjoilut) / The event will make use of local service providers (e.g. food and drinks)

Ympäristövastuullisuus on yksi pisteytettävistä osa-alueista, kun pohditaan, lähteekö kaupunki mukaan yhteistyöhön tapahtuman kanssa.

3.6 Datan keräys ja tiedolla johtaminen urheilutapahtumissa

Kansainvälisten urheilutapahtumien Jyväskylä -hankkeessa haluttiin kerätä dataa urheilutapahtumista Jyväskylässä ja harjoitella tiedolla johtamista. SEMF-yhteistyön myötä nousi esiin mahdollisuus lähteä mukaan pilotoimaan Salmi Eventlizer digitaalista tapahtumatiedon keräysmenetelmää, joka on ainakin Suomen mittakaavassa ainutlaatuinen, sillä tiedon keräys tehdään täysin digitaalisesti ja kerätty tieto kootaan reaaliaikaisesti pilvipohjaiseen raportointialustaan.

Sport Event Management Finland tarjosi Jyväskylälle mahdollisuuden lähteä kokeiluun mukaan vastaten myös kolmasosasta muodostuvista kustannuksista. Myös Tampere tutki omia tapahtumiaan kyseisellä työkalulla, mikä tuo kiinnostavaa vertailutietoa Jyväskylälle ja hankkeen myöhemmässä vaiheessa muitakin kaupunkeja ryhtyi käyttämään Salmen data-alustaa.

Jyväskylästä tutkittiin 6 eri tapahtumaa. Salmen data-analytiikalla tutkitut urheilutapahtumat olivat:

- Agilityn SM-kisat 25-27.8.2023
- Nordic Gravel Series 28.-30.7.2023
- Northern Europeans 19.-20.11.2022
- Comets Cup 20.-21.8.2022
- Koripallon maaottelu 18.8.2022
- Secto Rally Finland 4.-7.8.2022

Tavoitteena oli tutkia eri dataa tapahtumien välillä, jota voidaan jakaa kaikille kootusti ymmärryksen lisäämiseksi. Kaupungin ja urheilutapahtumajärjestäjien ymmärrystä saadaan datan myötä lisättyä mm. kävijäkokemuksesta sekä aluetaloudellisesta merkityksestä (mm. matkailu ja kaupunkiin jäävät tulot).

Salmen kyselyyn vastanneiden vastausmäärät:

Kyselyvastauksia saatiin 4 191 kappaletta

Urheilutapahtumien osalta kyselylomake avattiin 5 918 kertaa ja vastauksia kaikista tapahtumista kertyi yhteensä 4 191 kappaletta, eli 71% kyselyn avanneista myös vastasi kyselyyn.

Oheisessa taulukossa on kuvattu tapahtumittain kyselyn avanneiden määrä, saadut vastaukset sekä tapahtuman käyntimäärä.

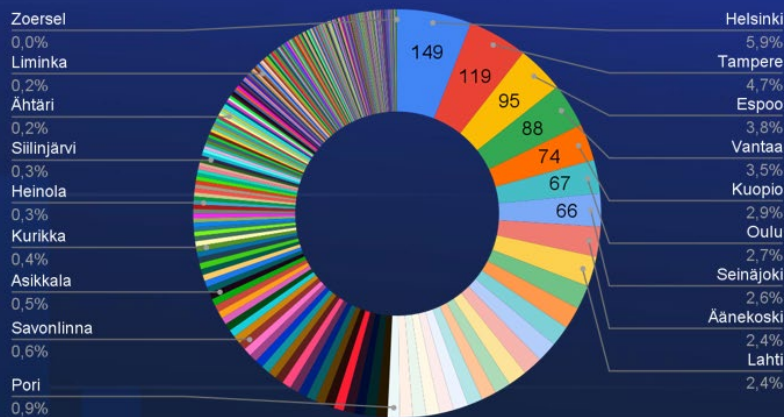
Tapahtuman käyntimäärä on tapahtuman ilmoittama. Joissakin tapahtumissa on voinut olla erillisiä osatapahtumia, joissa sama kävijä on voinut käydä.

Tapahtuma	Kyselyn avanneet	Vastausmäärä	Käyntimäärä
Agilityn SM-kisat	130	101	3 300
Nordic Gravel Series	158	119	219
Secto Rally Finland	4 825	3 377	230 000
Koripallon maaottelu	596	499	4 640
Comets Cup	99	50	7 000
Northern Europeans	110	48	726

13,2% kävijöistä saapui pääkaupunkiseudulta

Kotipaikkakunnat

Urheilutapahtumiin tulleiden matkailijoiden isoimmat lähtöpaikat olivat pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo ja Vantaa) sekä lähikaupungit Tampere ja Kuopio.

Ylipäänsä tapahtumat keräsivät kävijöitä laajalti koko Suomesta.

Kansainvälisiä kävijöitä houkutteli erityisesti Secto Rally Finland sekä voimistelun Pohjoismaiden mestaruuskilpailut. Muissa tapahtumissa valtaosa kävijöistä oli kotimaisia. Tapahtumakävijöistä 97 % saapui Jyväskylään tapahtuman vuoksi, eli matkan pääasiallinen syy oli kyseinen urheilutapahtuma.

Oheisesta kuvasta nähdään yöpyvien matkailijoiden osuus kävijöistä. Yöpyjät ja päiväkävijät ovat tapahtumille erityisen tärkeitä, sillä he kerryttävät matkailutuloa alueelle eli tuovat tavallaan vientituloa alueelle.

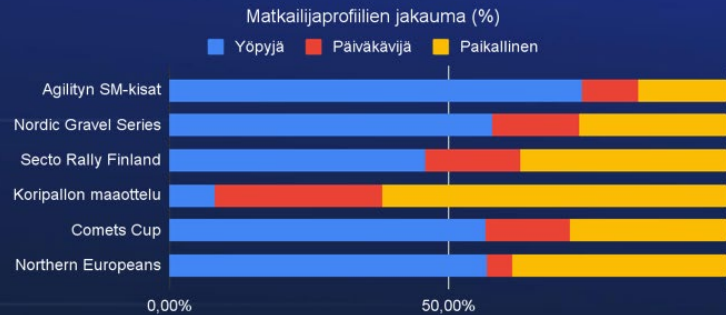

Tapahtumat houkuttelivat yöpyviä matkailijoita

Tapahtumien positiiviset taloudelliset vaikutukset voidaan verrata vientituloon, eli siihen osuuteen, minkä muilta paikkakunnilta tulevat kävijät kuluttavat tapahtumapaikkakunnalla.

Tämän johdosta on hyvä tunnistaa, millainen jakauma tapahtumakävijöissä on matkailijaprofiilin suhteen. Näissä selvityksissä kävijät on jaettu kolmeen ryhmään matkailijaprofiilin suhteen:

- paikalliset
- päiväkävijät
- yöpyneet matkailijat

Tapahtumien taloudellinen vaikuttavuus on yksi eniten kaupunkia ja aluetta kiinnostavista asioista, kun pohditaan esimerkiksi kaupungin halukkuutta lähteä tukemaan (rahallisesti, olosuhtemielessä, markkinoinnissa ym) tapahtumia. Siksi taloudellisten vaikutusten arviointi (economic impact) on tärkeä tutkimuskohde. Jyväskylän ammattikorkeakoulun Sport Business School on laatinut kansainvälisiin tutkimuksiin perustuvan tavan selvittää tapahtumien taloudellista vaikuttavuutta, ja Salmen data-analyysi ei kykene arvioinnissa samaan eikä sillä ole suoraan tieteellistä pohjaa. Salmen data-analyysi on matkailutuloon perustuva analyysi ja selvittää vastaajien suoraa matkailutuloa alueelle. Tapahtumien osalta siihen on myös lisätty paikallinen kulutus. Silti analyysillä ei ole yhtä vahva tieteellinen tutkimusperusta kuin esimerkiksi Jamk:n tutkimuksella.

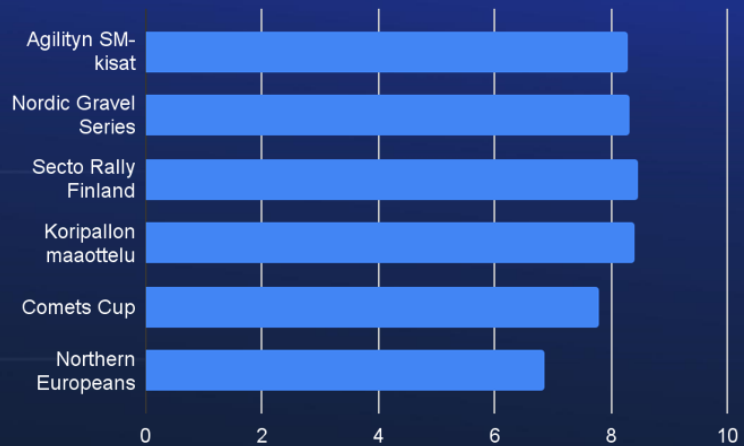
Salmen data-analyysissä kysyttiin myös arviota Jyväskylästä tapahtumakaupunkina. 8 on hyvä arvosana tapahtumakaupungille. Kansainvälisestä näkökulmasta (esim. Northern Europeans) sekä tulevat Masters-urheilun EM-kilpailut haastetta aiheuttanee yhteydet Jyväskylään. Siirtymä Helsingistä vielä aikaa ja mm. lentoyhteydet ovat vähäiset. Juna Helsinki-Vantaan-lentoasemalta Tikkurilan kautta Jyväskylään on helpottanut siirtymää.

Jyväskylää arvioitiin positiivisesti tapahtumakaupunkina

8,02
keskiarvo

Arvio Jyväskylästä tapahtumakaupunkina perustui kysymykseen: *“Anna arviosi Jyväskylästä tapahtumakaupunkina (esim. tunnelma, palvelut, liikkuminen, saavutettavuus, tapahtumapaikat) asteikolla, jossa 0= heikko ja 10= erinomainen.”*

Tuloksena oli keskiarvoisesti 8,02, mitä voi pitää hyvänä tasona. Vähiten tyytyväisiä olivat Northern Europeans osallistujat, joista iso osa oli ulkomaalaisia osallistujia ja erityisesti heidän mielipiteensä oli kriittisempi.

Tämän tyyppistä dataa voidaan käyttää esimerkiksi kerrottaessa päättäjille tapahtumien vaikuttavuudesta. Usein suur tapahtumat vaativat kaupungilta merkittävän panostuksen niin henkilöresursseissa (hakuprosessi, kilpailun pääsihteerit tai vastaavat tukipalvelut, olosuhteet, rahallinen tuki, sitoutuminen yhteistyöhön, markkinointiin ja olosuhteiden kunnostukseen/ylläpitoon ennen kisoja ja sen aikana). Luvuilla pystytään osoittamaan, mitä vaikuttavuutta esimerkiksi harrastusmahdollisuuksien lisäksi voidaan olosuhteiden kuntoon saattamisella saavuttaa, kun tuodaan jokin isompi tapahtuma kaupunkiin ja kaupunki sitoutuu omalla panostuksellaan tukemaan hakua ja tapahtumien järjestämistä.

Seuraava kehitysvaihe voisi olla tutkia tapahtumien sosiaalista vaikuttavuutta sekä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arvioinnissa Lappeenrannan teknisessä yliopistossa löytyy osaamista ja sosiaalisten vaikuttavuuksien arviointia on ryhtynyt tekemään Jyväskylän ammattikorkeakoulun Sport Business School. Yhteisöllinen ja sosiaalinen vastuu ympäristövastuullisuuden rinnalla nostaa päätään koko ajan, eli tutkimuskohteena tapahtumiin liittyen tulee olemaan mielenkiintoinen näkökulma.

3.7 Urheilutapahtumien ja matkailun toimijoiden välisen yhteistyön edistäminen

Urheilutapahtumien ja matkailun yhteistyön edistämiseksi kutsuimme matkailutoimijoita mukaan kaikkiin ekosysteemitilaisuuksiin, minkä ideana oli laajentaa urheiluseurojen, Jyväskylän kaupungin, Jyväskylän urheiluakatemia, KIHU:n, tapahtumatoimijoiden ja oppilaitosten välistä yhteistyötä lähemmäksi matkailun kenttää. Projektipäällikkö kävi myös mm. tapahtumajärjestäjien aamukahveilla, tapaamisissa ja Suomen matkailuseminaarissa keskustelemassa matkailualan yritysten

kanssa yhteistyön ja yhteisen ymmärryksen lisäämiseksi ja urheilutapahtumien viestin viemiseksi. Viestintäkanavana yritysten suuntaan käytettiin Visit Jyväskylä Regionin uutiskirjettä sekä yrityksiä suoraan kontaktettiin Visit Jyväskylä Regionilta saaduilla suorasähköpostiosoitteilla.

Hankkeella työskenteli osana projektitiimiä matkailukoordinaattori, jolla on pitkäaikainen kokemus alueen matkailun edistämisestä eri maihin.

Hankkeen alussa projektipäällikkö tutki erilaisia vaihtoehtoja digitaalisiksi ratkaisuksiksi tässä hankkeessa ideoituihin digitaalisiin palvelukanaviin. Selvittelyn ja keskustelujen perusteella kuitenkin paras ja tunnetuin digitaalinen alusta matkailulle (myös tapahtumamatkailulle) on ja tulee olemaan [Visit Jyväskylä Regionin verkkosivut](#). Valtakunnallinen Visit Finlandin DataHub on matkailuyritysten digitaalinen väline ilmoittaa omat palvelunsa tarjolle Visitin kanaviin. DataHub on alusta, johon matkailupalveluiden tuottajat ilmoittavat omat palvelut kuvien ja esittelytekstien kera tarjolle. Tätä alustaa kannattaisi käyttää myös urheilutapahtumille mahdollisena "pohjatietona", josta voisi kerätä oman matkansa palvelut tapahtuman yhteydessä koettaviksi. Uskon, että DataHub tulee olemaan pohjadata, josta voidaan laajemminkin paketoita oman matkan elämyksiä, kuten sitä jo käytetäänkin, mutta vielä selkeämmin tapahtumiinkin integroiden. Keski-Suomesta matkailuyrityksiä on DataHubissa jo 80 ja tuotteita 250. Myös tapahtumia voidaan ilmoittaa DataHubiin ja niitä on sinne jo vietykin. Kaikki uudet toteutukset, esim. verkkokauppa kannattaisi kytkeä jo pitkälle sisällöltään tehtyyn DataHubiin. Siksi tällä hankkeella ei kannattanut ryhtyä kuluttaja-asiakkaille toteutettua erillistä alustaa laatimaan.

Digialustoissa kannattaa hyödyntää aina ensin olemassa oleva ja kytkeä uudet ratkaisut ja integraatiot niihin, jos sellaisia jo löytyy, kuten tässä tapauksessa.

3.7.1 Urheilutapahtumien, matkailuyritysten ja Visit Jyväskylä Regionin välisen yhteistyömallin rakentaminen ja konseptointi

Hankkeella toteutettiin yhteistyömallin rakentaminen ja konseptointi urheilutapahtumien, matkailuyritysten ja Visit Jyväskylä Regionin välille. Työhön kilpailutettiin asiantuntijaksi mukaan Crazy Town, jonka kanssa järjestettiin ideointi- ja työpajasesio yhdessä urheilutapahtumajärjestäjien ja matkailuyritysten sekä Visit Jyväskylä Regionin kanssa. Jälleen haasteeksi nousi matkailuyritysten saaminen työskentelyyn mukaan, ja vain yksi (Keskimaa) oli mukana työpajassa, vaikka kutsu meni laajalla jakelulla matkailualan yrityksille.

Työpajassa oli mukana hyvin urheilutapahtumien edustajia, tapahtumatoiminnan edustus Jyväskylän kaupungilta sekä Visit Jyväskylä Region oli runsaslukuisesti paikalla.

Työpajatyöskentelyn tuloksena saatiin aikaan prosessikuvaus urheilutapahtumien ja matkailutoimijoiden yhteistyöstä.

Prosessi on jaettu seuraaviin vaiheisiin:

1. URHEILUTAPAHTUMAN IDEOINTI
2. HAKEMINEN
3. ARVIOINTI
4. ALUSTALLE LIITTYMINEN
5. MATKAILU- JA ELÄMYPALVELUIDEN YHDISTÄMINEN
6. PITCHAUSTILAISUUS MATKAILUTOIMIJOIDEN VERKOSTOLLE (2 krt / vuosi tai tarpeen mukaan)
7. ENNEN URHEILUTAPAHTUMAA
8. URHEILUTAPAHTUMAN AIKANA JA JÄLKEEN
9. OPPIEN JA KOKEMUSTEN JAKO (BOOTCAMP)

Toisella akselilla on kuvattu vastuullinen taho ja matriisissa on kuvattu mitä kussakin vaiheessa tapahtuu kunkin toimijan toteuttamana.

Toimijat ovat:

URHEILUTAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄ
TAPAHTUMAKAUPUNKI JYVÄSKYLÄ
VISIT JYVÄSKYLÄ REGION

Matkailuyritysten kytkeminen urheilutapahtumiin toteutetaan **pitchaustilaisuuksina**, joita järjestetään kaksi kertaa vuodessa joko livenä, etänä tai hybridinä. Tarkoitus on esitellä eli pitchata kaikki suurimmat Jyväskylässä järjestettävät urheilutapahtumat ja jatkossa kenties muitakin tapahtumia. Pitchauksia kuulemaan kutsutaan alueen matkailuyrityksiä. Viestintävälineenä voidaan käyttää Visit Jyväskylä Regionin uutiskirjettä ja henkilökohtaisia kutsuja.

Pitchauksia varten Crazy Townin työssä laadittiin ohje pitchauksiin, jotta tapahtumat esittelisivät oman tapahtumansa suunnilleen samalla sabluunalla kuulijoille.

Lisäksi matkailuyhteistyön edistämiseksi päätettiin tehdä Jyväskylän kaupungin "normaaliin" tapahtumatukihakemuksen lomakkeeseen lisäys, jossa tapahtumajärjestäjiltä kysytään jo hakuvaiheessa, ovatko he kiinnostuneita yhteistyöstä matkailuyritysten tai muiden paikallisten yritysten kanssa. Tällä tavoin saatiin yhteistyön ilmaus heti mukaan ns. osaksi normaalia toimintaa. Mikäli yritys ilmaisee halukkuuden, mahdollistetaan joko pitchaus tai edistetään asiaa Visit Jyväskylä Regionin avustuksella yritysten suuntaan normaaleissa yritys kohtaamisissa tai infotilaisuuksissa.

Konseptointityössä laadittiin myös vinkkipaketti urheilutapahtuman järjestäjälle siitä kuinka tehdä itsestään houkutteleva kumppani matkailutoimijalle.

Myös laajempaa bootcamp-ajatusta konseptoitiin työssä, jonka ideana on tapahtumajärjestäjien ja matkailuyritysten välinen syvempi kokemusten vaihtotilaisuus, esimerkiksi iltapäivä, jossa voidaan hyödyntää esimerkiksi Motorola-mallia, jossa tapahtumaa pohditaan neljän kysymyksen kautta

- Mikä meni hyvin?
- Mikä huonosti?
- Mitä olemme oppineet?
- Mitä viemme laajemmin käytäntöön?

Pohdinnan tulokset voidaan esitellä käyttäen esim. Pecha Kuchan -tekniikkaa (20 kalvoa x 20 sek/kalvo).

Matkailu-urheilutapahtumat -yhteistyön konseptoinnin löydät [hankkeen verkkosivuilta](#) kokonaisuudessaan.

Työpajatyöskentelyä Crazy Townilla 27.3. Kuvassa vasemmalta Miikka Lähdesmäki, Killeri Oy; Teija Rosti, Keskimaa; Susanne Rasmu, Visit Jyväskylä Region ja edessä Janne Paananen, Visit Jyväskylä Region

Kuvassa: vas. Markus Manninen, Palokan Riento, Pasi Valoranta, JKU, Johanna Maasola, Visit Jyväskylä Region

3.7.2 Urheilumatkanjärjestäjien kartoitus

Matkanjärjestäjistä hankkeella kartoitettiin saksalaisia urheilumatkojen järjestäjiä. Kartoituksesta on tehty listaus urheilumatkoja järjestävistä matkanjärjestäjistä yhteystietoineen. Matkanjärjestäjiä voisi kontaktoida erilaisten kestävyysurheilutapahtumien osalta, esim. Finlandia Marathon ja Ski Marathon. Saksa on potentiaalinen kohdema, josta Suomeen matkustetaan muutenkin kohtuullisen paljon, joten urheilumatkailussa Saksassa voisi olla potentiaalia.

3.8 Nykyisten urheilutapahtumien kansainvälistäminen

Kun puhutaan kansainvälisistä urheilutapahtumista, hankkeessa nähtiin, että yksi potentiaalisin tie on ryhtyä kasvattamaan ja kansainvälistämään Jyväskylän nykyisiä isompia urheilutapahtumia.

Jyväskylän urheilutapahtumista Secto Rally Finland on suurin ja kansainvälinen ja sieltä oppina voisi sanoa, että rallilla on pitkät perinteet Jyväskylässä (yli 70 vuotta), hyvä olosuhde (vaihtelevamaastoiset soratiet), sitoutunut vapaaehtoisjoukko, hyvä yhteistyö Jyväskylän kaupungin kanssa sekä tapahtuma-aukio (Lutakonaukio), joka mahdollistaa rallin tuomisen osaksi kaupunkilaisten ja matkailijoiden vilinää. Vaikka ralli itsessään

ajetaan kaupungin ulkopuolella, Lutakonaukio kuin Harjun erikoiskoe tukevat olosuhteina rallin menestystä myös ydinkeskustassa ja ovat helposti saavutettavissa mm. matkakeskukselta. Myös ralliin liittyvä osaaminen, Toyotan vahva läsnäolo Jyväskylässä sekä monet menestyneet rallikuljettajat vahvistavat Jyväskylää rallin kotipesänä.

Mutta miten sitten kansainvälistäisimme muitakin urheilutapahtumia?

Laadimme hankkeessa lyhyen **kansainvälistymisvinkkipaketin kansainvälistymistä ja kasvua tavoitteleville urheilutapahtumille**. Työtä tehtiin yhteistyössä Speed Ky:n kanssa työpajamenetelmin ja case-työstön pohjalta.

Speed Ky:n kanssa pidettiin kaksi työpajaa (1.6. ja 10.8.), joissa sparrailtiin urheilutapahtumia esim. ilmiöittämisen näkökulmasta, eli mitä ovat ilmiön taustat ja mitä siihen vaaditaan. Työpaja 1:ssä tutkittiin benchmarkkeja muualta Suomesta ja maailmalta. Työpajassa tutkittiin urheilutapahtumien (erityisesti kestävyysurheilun) trendejä ja prosessipolkua, kun tapahtumaa ryhdytään kehittämään ja kansainvälistämään (myös vaatimukset, mitä kv-tapahtuma vaatii) sekä tehtiin white paper harjoitus, missä kuvattiin unelmatapahtuman osa-alueita tyhjän paperin menetelmällä.

Toisessa työpajassa edettiin konkreettisempaan tarkasteluun, eli työpajan tuloksena tuotettiin case-pohjaisesti idea kansainvälistyvistä urheilutapahtumasta, seuraavien osa-alueiden kautta:

1. Sisältö eli urheilu(-tapahtuma): Mikä kv-tapahtuma sopisi? Taso, sarja ja ikäluokat? Miten tapahtumasta tehdään myös kaupunkilaisten tapahtuma. Miten teemoittaa tapahtuma isommalle asialle, esim. liikkumattomuus. Suomen suurin / merkittävin tms. status. Tehdään tapahtumasta monipäiväinen ohjelmiseen.
2. Ansaintalogiikka eli talous: sponsorit, kumppanit, miten saada kaupunki mukaan (kaikilla tasoilla – olosuhteista päättäjiin), mediat yhteistyöhön, osallistumismaksujen hinnoittelu
3. Viestintä & media: logo ja tapahtuman nimi (myös kansainvälisesti), viestintästrategia, viestintätiimi töihin (vetovastuullinen + tekijät, mm. some – opiskelijavoimaakin voi käyttää), ulkoinen viestintä ilmiöittämisen tasolle
4. Oheistoiminnot: Mitä oheistoimintoja tapahtumalle halutaan? Eri ikäluokat, matkailijat/paikalliset, yhteistyö esim. kaupungin ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Lavaohjelma tapahtumapaikalla. Miten kytketään kaupunkilaiset mukaan

tapahtumahypeen? Miten kytketään paikalliset yritykset palvelujen tarjontaan?
Esim. ravintolat eivät saa mennä kiinni liian aikaisin.

Työpajojen pohjalta laadittiin [vinkkipaketti](#) kansainvälistyville urheilutapahtumille, joka on jaettu urheilutapahtumaverkoston digitaalisella Teams-alustalla ja hankkeen verkkosivuilla.

3.9 Johtopäätökset ja jatkoehdotukset

Tällä hankkeella päästiin tekemään läpileikkaus Jyväskylän urheilutapahtumien tilanteeseen, sen kansainvälisyysasteeseen ja kehittämään urheilutapahtumia hankesuunnitelman mukaisesti kohti kansainvälisyyttä, tukemaan tapahtumia palveluilla (pk-yritysten kytkeminen tapahtumiin), kurkistamaan ympäristövastuullisuuteen mm. infotilaisuuksin ja opinnäytetyön myötä sekä auttamaan tapahtumia kehittämissä ehdotuksilla ja vinkkipaketeilla. Lisäksi tapahtumajärjestäjiä pystyttiin auttamaan tapahtumien haussa rakentamalla uudet verkkosivut suomeksi ja englanniksi sekä kokoamaan tapahtumien kasvua ja kansainvälisyyttä tukevilla toimintamalleilla ja vinkkipaketeilla, jotka jaettiin verkoston sisäisellä digitaalisella alustalla.

Dataan päästiin pureutumaan Salmi Eventlizer -data-analyysimenetelmällä.

Hankkeella luodut hakumateriaalit päästiin koestamaan oikeaan urheilutapahtumahakuun, kun Jyväskylän kaupunki ja Jyväskylän Kenttäurheilijat hakivat European Masters Athletics -aikuisurheilun EM-kilpailuja Jyväskylään vuodelle 2027. Myös videomateriaalia pystyttiin käyttämään haun pohjana. Tuloksena oli, että kilpailut myönnettiin Jyväskylälle. Yhteistyö tapahtumajärjestäjä JKU:n ja Jyväskylän kaupungin sekä lajiliiton (SUL:n alainen SAUL) kesken oli aivan keskeisessä roolissa, jotta kisat myönnettiin Jyväskylään. Päätös tehtiin Pescarassa 27.9.2023 pidetyssä European Masters (EMA):n yleiskokouksessa. Tätä voitaneen pitää konkreettisimpana onnistumisena, missä hanke pystyi tukemaan kilpailua hakeneita tahoja. Hakumateriaalit ja -video sopivat pohjaksi myös muihin kilpailuhakuihin.

Yhteistyö yrityksiin päin konkretisoituu hankkeen jälkeen pitchaustilaisuuksissa, missä urheilutapahtumajärjestäjät esittelevät tapahtumiaan alueen matkailuyrityksille. Lisäksi digitaaliselle alustalle on koottu erilaisia palveluita, joita voi tarkastella hankkeen jälkeenkkin. Alustalle saa pääsyn kaikki halukkaat. Alustan ylläpidosta vastaa Jyväskylän kaupungin liikuntapalvelut.

Kansainvälisyudessa Jyväskylällä on vielä paljon tekemistä tapahtumien saralla. Secto Rally Finland on omassa luokassaan 85 000 kävijällä erittäin kansainvälisenä tapahtumana, joka tuo kaupunkiin n. 17 M euron taloudellisen

vaikuttavuuden vuosittain. European Masters Athleticsin 2027 taloudellisen vaikuttavuuden arvio on 4,6 M eur, mikä mahdollistuu 10 päivän kilpailulla.

Kansainvälistymisessä tehtiin hankkeessa yksi "harjoitus", jossa urheilumanageri Harri Halme oli mukana sparraamassa urheilutapahtumajärjestäjiä ja kaupunkia. Hän kannusti tapahtumien ilmiöittämiseen ja kaupungin satsauksiin niin rahassa kuin resursseissa, mutta toisaalta painotti tapahtumajärjestäjien hyviä suhteita sponsoreihin ja mediaan. Hän muistutti, että asiat ovat usein sitä, miltä näyttävät, eli hän kehotti lisäämään vähän "Amerikkaa" tapahtumamarkkinointiin ja unohtamaan turhan vaatimattomuuden. Jyväskylässä on liikuntapääkaupunkina hienot mahdollisuudet onnistua tapahtumissa, joten turha vaatimattomuus joutaa romukoppaan.

Näkisin, että hankkeella päästiin tekemään hyvä alku ja läpileikkaus Jyväskylän urheilutapahtumakenttään, silti paljon tutkittavaa ja kehitettävää jäi. Kiinnostavia uusia kehittämisteemoja voisi tapahtumien osalta nousta esimerkiksi pureutumalla tapahtumien ympäristövastuullisuuteen, tekemällä siinä pilotointeja tapahtumissa ja benchmarkkaamalla parhaita maailmalta. Myös digitaaliset palvelupolut olisi kiinnostava hankeaihio tapahtumien ja matkailun välillä. Olisi mielenkiintoista esimerkiksi tarjota tapahtumakävijälle digitaalinen palvelu, johon matkailija saisi valmiiksi syötteitä tapahtumanaikaisista tarjouksista, muista tapahtumista, kulttuurista ja oheiskohteista Keski-Suomessa.